

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТУ

«Бюджетування і контролінг»

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань **05 «Соціальні і поведінкові науки»**

Код та найменування спеціальності **051 «Економіка»**

Освітньо-професійна програма **Економіка підприємства**

Ступінь вищої освіти **бакалавр**

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності **С1 «Економіка»**

26.09.2025 р. , протокол № 2

Реєстраційний номер в навчальному відділі

---

1. Загальна інформація

Кафедра: Економіки національної та міжнародної економіки
Викладач: **Дідух Сергій Мирославович**, професор кафедри економіки промисловості, доктор економічних наук

Профайл

Контакти:
didukhsm@i.ua ,
0633064522

Освітній компонент викладається на 3 курсі у 6 семестрі

Кількість: кредитів - 5,0 годин – 150

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні
денна	60	30	30
заочна	20	10	10
Самостійна робота, годин	Денна – 90		Заочна – 130

Розклад занять

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Бюджетування і контролінг» є важливою складовою підготовки фахівців з економіки, оскільки забезпечує формування системного бачення фінансового планування та управлінського контролю в діяльності суб'єктів господарювання. Засвоєння принципів бюджетування сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів, прийняттю обґрунтованих управлінських рішень та досягненню стратегічних і тактичних цілей підприємства. Контролінг, як інструмент координації та контролю, забезпечує інформаційно-аналітичну підтримку управління, що набуває особливої актуальності в умовах ринкової нестабільності та підвищених вимог до результативності бізнес-процесів.

Освітній компонент «Бюджетування і контролінг» ґрунтується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонентів «Економіка підприємства», «Методика економічного аналізу діяльності підприємства», «Мікроекономіка», «Фінанси, гроші та кредит», «Бухгалтерський облік».

3. Мета освітнього компоненту

Метою освітнього компоненту є формування у студентів системи спеціальних знань щодо бюджетного планування та практичних навичок стосовно технології бюджетування і побудови системи бюджетів на підприємствах з метою удосконалення управління грошовими потоками та вибору оптимального варіанту розвитку підприємства чи його окремих структурних підрозділів.

Основними завданнями вивчення компоненту є надання студентам навчального матеріалу стосовно: сутності бюджетування на підприємстві та етапів його реалізації; визначення місця бюджетування в системі управління підприємством; оволодіння методами фінансового планування; розкриття нормативних засад та методів бюджетного планування; вивчення підходів до організації, мотивації, контролю та регулювання процесу бюджетування на підприємстві.

У результаті вивчення освітнього компоненту здобувачі повинні

знати:

- економічний зміст, цілі, завдання та принципи бюджетування;
- методи та особливості організації бюджетного процесу на підприємстві;
- систему бюджетного управління на підприємстві; методiku бюджетування на підприємстві;

- принципи організації бюджетного процесу на підприємстві; особливості розробки бюджетів на підприємстві;
- особливості та порядок складання операційних, фінансових та інвестиційних бюджетів підприємства;
- сутність та методичний інструментарій контролінгу.

Самостійна робота здобувачів включає знайомство з літературою, підготовку до практичних і контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Бюджетування і контролінг» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті](#) вищої освіти зі спеціальності № 051 «Економіка» та освітньо-професійній програмі «Економіка підприємства» підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

- ЗК1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК2.** Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК5.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК9.** Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
- ЗК10.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК11.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК12.** Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК13.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК16*.** Здатність науково обґрунтованого передбачення розвитку явищ, об'єктів та процесів.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК2.** Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.
- СК4.** Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- СК8.** Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.
- СК11.** Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
- СК12.** Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
- СК13.** Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів

господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

СК 16*. Здатність розробляти програми та плани поточного та стратегічного розвитку суб'єктів господарювання

Програмні результати навчання:

ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН26. Вміти визначати поточні та стратегічні завдання функціонування та розвитку суб'єктів господарювання

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ БЮДЖЕТУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ			
1	Сутність, цілі та завдання бюджетування Поняття планування та бюджетування. Особливості бюджетів підприємства. Функції бюджетування. Бюджетний процес та бюджетний цикл у сучасних умовах господарювання. Характеристика стадій бюджетного процесу.	4	1
2	Бюджетування як управлінська технологія Роль бюджетування у прийнятті управлінських рішень. Види бюджетів та їх класифікація. Характеристика короткострокових та довгострокових бюджетів. Структура зведеного бюджету підприємства.	4	1
3	Організація процесу бюджетування на підприємстві Поняття «бюджетний регламент». Система управління бюджетуванням. Поняття інфраструктури бюджетного процесу. Організаційні основи процесу бюджетування на підприємстві. Порівняльна характеристика способів бюджетування.	2	1
4	Особливості та порядок складання операційних бюджетів підприємства Види операційних бюджетів та їх особливості. Методичні основи підготовки операційних бюджетів. Розробка бюджету продажів. Методи прогнозування обсягу продаж, вибір цінової стратегії. Фактори, які впливають на прогноз обсягу продажів. Розробка бюджету виробництва. Послідовність складання бюджету продажів. Бюджет запасів готової продукції.	4	2
	Усього за ЗМ 10	14	5
Змістовий модуль 2. ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА			
5	Виробничий бюджет Бюджет виробництва в натуральному вираженні. Формування бюджету прямих витрат на матеріали. Послідовність складання бюджетів прямих витрат праці. Послідовність складання бюджету загальновиробничих витрат. Формування бюджетів накладних комерційних і управлінських витрат.	4	1
6	Зміст і технологія складання фінансових бюджетів Види фінансових бюджетів та принципи їхньої побудови. Технологія складання бюджету руху грошових коштів. Технологія складання бюджету доходів і витрат. Технологія складання	4	1

	розрахункового балансу. Завдання фінансової служби підприємства.		
7	Порядок складання інвестиційного бюджету Поняття довгострокового та короткострокового інвестиційного бюджету. Структура інвестиційного бюджету. Складання бюджету капітальних вкладень.	2	1
8	Контролінг як сучасна концепція управління Концептуальні основи контролінгу. Вартісно-орієнтовані концепції контролінгу. Розвиток концепції вартісно-орієнтованого управління.	2	1
9	Методичний інструментарій контролінгу Сутність оперативного аналізу в системі контролінгу. Основні методи контролінгу. ABC-аналіз та послідовність його проведення. Порядок проведення XYZ-аналізу.	4	1
	Усього за ЗМ 2	16	5
Разом за ОК:		30	10

5.2 Перелік практичних/лабораторних робіт

№ з/п	Назва практичної/лабораторної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Аналіз цілей, функцій та етапів бюджетного процесу на підприємстві	2	1
2	Розробка організаційної моделі процесу бюджетування	2	
3	Розрахунок бюджету продажів із використанням методів прогнозування попиту	2	1
4	Складання бюджету виробництва та бюджету запасів готової продукції	2	1
5	Формування операційних бюджетів підприємства	2	1
6	Розрахунок прямих матеріальних витрат та бюджету прямих трудових витрат	4	1
7	Формування бюджету загальновиробничих і накладних витрат	2	1
8	Оцінка інвестиційних проєктів через складання інвестиційного бюджету	2	1
9	Складання бюджету доходів і витрат підприємства	2	1
10	Побудова бюджету руху грошових коштів	4	1
11	Застосування контролінгу в управлінні підприємством: ситуаційний аналіз	2	
12	Методи контролінгу: проведення ABC- та XYZ-аналізу на прикладі підприємства	4	1
Всього за ОК:		30	10

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Написання рефератів	25	30
2	Підготовка до практичних/лабораторних робіт	30	35
3	Тестування в Moodle	20	20
4	Опрацювання матеріалу і надання письмових відповідей на контрольні питання конспекту лекцій		20
5	Підготовка до контрольних робіт	15	15
Всього за ОК:		90	120

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- письмові модульні контрольні роботи;
- тестування знань здобувачів з тем ОК;
- виконання практичних робіт;
- виконання індивідуального завдання.

Підсумковий контроль – **екзамен**

Самостійна робота здобувачів включає знайомство з літературою, підготовку до практичних/лабораторних робіт, виконання індивідуальних домашніх завдань, роботу на ПК.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна (екзамен)	Заочна (екзамен)
<u>Змістовий модуль 1.</u>		
Лабораторні роботи*	15	10
Самостійна робота*	5	10
Тестування*	5	5
Модульна контрольна робота 1	10	10
Всього за змістовий модуль 1	35	35
<u>Змістовий модуль 2.</u>		
Лабораторні роботи*	15	10
Самостійна робота*	5	10
Тестування*	5	5
Модульна контрольна робота 2	10	10
Всього за змістовий модуль 2	35	35
Екзамен	30	30
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів
Підсумковий контроль – екзамен

27-30 балів	якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
23-26 балів	якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
18-22 бали	якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними умінями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-17 балів	якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, умінями й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

Лабораторні/практичні роботи

4,5 - 5 балів	<i>Лабораторна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
4,0 - 4,4 балів	<i>Лабораторна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	<i>Лабораторна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
2,1 – 3,4 балів	<i>Лабораторна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0-2 балів	<i>Лабораторна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Тестування

<i>Денна ф.н.</i>	<i>Заоч ф.н.</i>		
4,3 - 5,0 балів	4,3 - 5,0 балів	90 - 100 % правильних відповідей	відмінно
3,9 – 4,2 балів	3,9 – 4,2 балів	60 – 73% правильних відповідей	добре
2,8 – 3,8 балів	2,8 – 3,8 балів	35 – 59 % правильних відповідей	задовільно
0 – 2,7 балів	0 – 2,7 балів	0-35 % правильних відповідей	незадовільно

Самостійна робота

<i>Денна ф.н.</i>	<i>Заоч ф.н.</i>		
4,3 - 5,0 балів	4,3 - 5,0 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
3,9 – 4,2 балів	3,9 – 4,2 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
2,8 – 3,8 балів	2,8 – 3,8 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	задовільно
0 – 2,7 балів	0 – 2,7 балів	<i>Самостійна робота не відпрацьована або дано незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Модульні контрольні роботи

Денна ф.н.	Заоч ф.н.		
9,2- 10 балів	9,2- 10 балів	Контрольна робота вчасно виконана, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
8,0 - 9,1 балів	8,0 - 9,1 балів	Контрольна робота вчасно виконана, надані неповні відповіді, допущені помилки	добре
7,1 – 7,9 балів	7,1 – 7,9 балів	Контрольна робота вчасно виконана, надані неповні відповіді, допущені грубі помилки	задовільно
0 - 7,0 балів	0 - 7,0 балів	Контрольна робота не виконана або дано незадовільні відповіді	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.

Лабораторні заняття: виконання лабораторних робіт з наступним захистом результатів досліджень.

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, інтернет-ресурсами, реферування, конспектування, науково-дослідна робота здобувачів.

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Digital transformation : understanding business goals, risks, processes, and decisions [Електронний ресурс] = Цифрова трансформація: розуміння бізнес-цілей, ризиків, процесів і рішень : monograph / Mathias Cöster, Mats Danielson, Love Ekenberg etc. Cambridge, UK : Open Book Publishers, 2023. 302 p.

2. Антикризисное управління фінансовою стійкістю суб'єктів господарювання в економіці України [Електронний ресурс] : кол. монографія / І. Є. Андрющенко, В. Г. Бабенко-Левада, О. П. Зоря та ін. ; за заг. ред. Н. Г. Фатюха ; Нац. ун-т "Запорізька політехніка". Запоріжжя : НУ "Запорізька політехніка", 2024. 178 с.

3. Бузак, Н. І. Бюджетування, облік і контроль затрат на впровадження сучасних інформаційних технологій [Текст] / Н. І. Бузак // Актуальні проблеми економіки. 2009. № 3 (93). С. 185-189.

4. Бюджетний менеджмент [Електронний ресурс] : підручник. Ч. 1 / В. О. Онищенко, С. В. Онищенко, А. Ю. Бережна, О. М. Філонич ; Нац. ун-т "Полтав. політехніка ім. Ю. Кондратюка". Київ : Знання України, 2023. 645 с.

5. Відоменко, І. О. Контролінг : конспект лекцій [Електронний ресурс] : для здобувачів вищої освіти зі спец. 073 "Менеджмент", освітньо професійна програма "Менеджмент", ступень вищої освіти – бакалавр / І. О. Відоменко, Ю. М. Мельник ; Каф. менеджменту і логістики. Одеса : ОНТУ, 2024. 37 с.

6. Давидович, І. Є. Контролінг [Електронний ресурс] : навч. посіб. / І. Є. Давидович ; Терноп. нац. екон. ун-т. Київ : ЦУЛ, 2008. 1 електрон. опт. диск(CD-ROM): 552 с.

7. Дідух, С. М. Конспект лекцій з дисципліни "Бюджетування і контролінг" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 051 "Економіка" ступінь вищ. освіти бакалавр, ден. та заоч. форм навчання / С. М. Дідух ; Каф. економіки промисловості. Одеса : ОНТУ, 2023. 57 с.

8. Дідух, С. М. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Бюджетування і контролінг" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 051 "Економіка" ступінь вищ. освіти "бакалавр", ден. і заоч. форм навчання / С. М. Дідух ; відп. за вип. О. І.

Павлов ; Каф. економіки промисловості. Одеса : ОНТУ, 2023. 21 с.

9. Економіка підприємства [Електронний ресурс] : підручник / І. Г. Волинець, Л. С. Громко, В. Л. Загоруйко та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 768 с.

10. Євчук, Л. А. Основи бізнесу та бізнес-планування [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Л. А. Євчук ; Чорномор. нац. ун-т ім. Петра Могили. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2023. 264 с.

11. Прикладна економіка [Електронний ресурс] : підручник / Б. О. Язлюк, А. І. Гулей, О. О. Красноручий та ін. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 374 с.

12. Управлінський облік [Електронний ресурс] : навч. посіб. / З. -М. В. Задорожний, В. В. Муравський, В. З. Семанюк, І. Я. Омецінська ; Західноукраїн. нац. ун-т. Тернопіль : Унів. думка, 2023. 296 с.

Додаткові

13. Бюджетний кодекс України: Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

14. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

15. Про державний фінансовий контроль в Україні: Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-14#Text>

16. Панкова І. В. Контролінг як інструмент стратегічного управління підприємством / І. В. Панкова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2022. – № 78. – С. 149–155. – Режим доступу: <https://vestnik-econom.univd.edu.ua>

17. Леснікова О. В. Бюджетування як складова системи контролінгу на підприємстві / О. В. Леснікова // Економіка та держава. 2023. № 1. С. 94–99.

18. Вахович І. М. Фінансове планування і бюджетування в системі управління підприємством // Економічний простір. 2023. № 184. С. 77–86.

19. Chartered Institute of Management Accountants. Budgeting and Forecasting Guide [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.cimaglobal.com>

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал НКЦПФР <https://www.nssmc.gov.ua>
4. Офіційний веб-портал Державної служби статистики України <https://www.ukrstat.gov.ua>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#).

Викладач

ПІДПИСАНО

Сергій ДІДУХ

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри національної та міжнародної економіки

Протокол від «_29_»__08__2025 р. №_1__

Завідувач кафедри

ПІДПИСАНО

Тетяна КУЛАКОВСЬКА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП «Економіка підприємства»

*д.е.н., професор кафедри
«Економіка промисловості»*

ПІДПИСАНО

Тетяна КУЛАКОВСЬКА